

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání Mateřská škola Březová, příspěvková organizace

„Poznáváme radosti života, kouzla přírody a krásy Země“

„Radost vidět a rozumět, to je nejkrásnější dar přírody.“

Albert Einstein

Na ŠVP se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci, zpracovala, vydala a nadále jej koordinuje ředitelka školy Hedvika Divkovič.

Spisový znak: 1.1.4	Skartační znak: A	Skartační lhůta: 10
---------------------	-------------------	---------------------

Schváleno na pedagogické radě dne: 29.8.2024
Č.j. ŠD 1/2024

V podstatném jménu **RADOST** jsou zašifrovány důležité aspekty, kterými se řídíme.

R – RESPEKT - v naší mateřské škole je vzájemný respekt velmi důležitý. K vzájemnému porozumění nám pomáhají jasně daná společně tvořená pravidla, ať již mezi dospělými, tak mezi dětmi. Respektujeme a chráníme přírodu.

A – ATMOSFÉRA - snažíme se vytvářet pozitivní a příjemnou atmosféru v celé mateřské škole.

D - DŮVĚRA - mezi hlavní cíle patří vzájemná důvěra dětí a dospělých. **DŮVĚŘUJI** v dary přírody.

O - OBJEVOVÁNÍ – vytváříme dětem dostatečně podnětné prostředí k objevování. **OTÁZKY** si klademe a **ODPOVĚDI** společně hledáme.

S – SAMOSTATNOST – vedeme děti k co největší samostatnosti v sebeobsluze, ve volbě aktivit, v řešení problémů, v komunikaci. **NEJSEM TADY SÁM, TO JÁ VÍM A ZEPTAT SE NEBOJÍM.**

T – TVOŘIVOST – podporujeme děti v jejich tvořivosti. **TVOŘÍME S LÁSKOU K PŘÍRODĚ.**

Obsah

Úvod	4
1 Identifikační údaje o škole	5
2 Obecná charakteristika.....	6
2.1 Velikost školy	6
2.2 Lokalita školy.....	6
2.3 Charakter a specifika budov	7
3 Podmínky vzdělávání.....	12
3.1 Věcné podmínky	12
3.2 Životospráva	16
3.3 Psychosociální podmínky (Atmosféra ve škole).....	23
3.4 Organizace.....	25
3.5 Řízení mateřské školy.....	29
3.6 Personální a pedagogické zajištění.....	30
3.7 Spoluúčast rodičů	31
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	32
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných	34
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	35
3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	36
4 Organizace vzdělávání.....	37
4.1 Počet tříd a jejich charakteristika.....	38
4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd.....	41
4.3 Souběžné působení dvou učitelů ve třídě	41
4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	42
4.5 Individuální vzdělávání	42
5 Charakteristika vzdělávacího programu.....	44
5.1 Zaměření školy – koncepce a vize	44
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	45
5.3 Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány	45
5.4 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	48
5.5 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	48
6 Vzdělávací obsah.....	49
6.1 Integrované bloky	49

6.1.1	1	49
6.1.2	2.....	52
6.1.3	3.....	54
6.1.4	4.....	56
6.1.5	5.....	59
6.2	Nadstandardní a doplňkové aktivity, dílčí projekty a programy.....	62
7	Evaluační systém.....	67
Závěr		69
Použitá literatura a zdroje.....		70
Seznam obrázků, grafů, schémat a tabulek.....		71
Seznam použitých zkratk.....		73
Seznam příloh.....		74

Úvod

1. Školní vzdělávací program je zpracován v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále „školní zákon“) v platném znění, s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění a s dalšími souvisejícími právními předpisy. Školní vzdělávací program byl vytvořen na základě RVP PV v úplném znění k 1. 1. 2018, v souladu s Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. j.: MSMT-38628/2016-1 a dále s Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č. j.: MSMT-34790/2017-1 a s Opatřením ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání č.j. MSMT-44476/2020-6.
2. Na tvorbě školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci i další zaměstnanci mateřské školy a byl projednán na pedagogické radě. ŠVP zpracovala a vydala ředitelka školy Hedvika Divkovič.
3. ŠVP pro předškolní vzdělávání je součástí povinné školní dokumentace mateřské školy, je veřejně přístupný v šatnách a na webu školy. Aktuální dokument nahrazuje předchozí verzi ŠVP ze dne 1.9.2019.

1 Identifikační údaje o škole

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Poznáváme kouzla života, základy přírody a krásy Země“
Název školy:	Mateřská škola Březová, okres Karlovy Vary
Sídlo školy:	Staromlýnská 34/29, 360 01 Březová
IČO školy:	70883556
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Obec Březová, Hamerská 104/38, 360 01 Březová
Ředitelka školy (statutární zástupce):	Hedvika Divkovič
Kapacita mateřské školy:	40 dětí ve dvou třídách
Internetové stránky:	www.msbrezovaukv.cz
E-mail MŠ:	msbrezovaukv@seznam.cz
Telefony:	353 223 656 720 212 814 – 1. třída 724 212 860 – 2. třída

Platnost od 1. 9. 2024

2 Obecná charakteristika

2.1 Historie a velikost školy

Mateřská škola v Březové je škola s dlouholetou historií. První zmínka o rodinné vile je z r. 1912, o mateřské škole z roku 1948. Podle zapsaného počtu dětí byla otevřena jedna třída s celodenní péčí, úplným stravováním (součástí školy i školní jídelna) a samostatnou správou. V roce 2001 byla mateřské škole přiznána právní subjektivita. V minulosti byla mateřská škola sloučena se školou základní, od r. 2010 je opět samostatnou mateřskou školou. Po zvýšeném zájmu o umístění dětí byla otevřena i druhá třída, s celkovou kapacitou školy 40 dětí. V této podobě (2 třídy s celkovou kapacitou 40 dětí a využitím obou podlaží) funguje mateřská škola dodnes.

Budova zažila změny režimu, úpravy fasády, oken i střechy, několik úprav zahrady, modernizaci vybavení kuchyně. **Tým zaměstnanců** se z původních 4 pracovníků rozšířil na nyní 8 pracovníků, kteří svým zodpovědným přístupem, citlivým jednáním a profesionálními metodami rozvíjejí a napomáhají vytvářet v „našich“ dětech klíčové kompetence pro jejich další život.

2.2 Lokalita školy

Obec Březová je malou obcí, která se nachází v téměř neporušené přírodě, jejíž součástí je vodní nádrž Březová a protékající řeka Teplá. Obec je posazena v údolí mezi lesy a bohatou přírodou. Poloha naší mateřské školy představuje potenciál pro širokou škálu témat v oblasti poznávání přírody, podpory tělesného rozvoje dětí, rozvoje psychiky dětí s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám. Přilehlá zahrada je nedílnou součástí mateřské školy. Nachází se v klidné části obce v blízkosti lesa, v malebné přírodě, která vybízí k tematickému zaměření Školního vzdělávacího programu.

Obecní úřad Březová, zdroj: Obec Březová

Nejstarší dochovaná písemná zmínka o Březové pochází z roku 1543. O pár let později, roku 1579, vystavěl mlynář Pirker mlýn zvaný „Pirkermühle“. Kolem roku 1614 byla dostavěna kovárna „Hammer“, podle které byla obec pojmenována („Pirkermühle Hammer“). V roce 1711 se zde zastavil při své návštěvě Karlových Varů ruský car Petr Veliký, aby ukoval svému koni podkovu a železný prut. Český název obce „Březová“ nemá již historický podklad.

Výstavbou patrových domů získává obec příměstský charakter. Dle sčítání lidu roku 1900 žilo v obci 1639 obyvatel ve 127 obytných domech. Před 2. světovou válkou to bylo dokonce 1922 obyvatel. Fungovalo zde až 18 restaurací, 2 hotely, 11 prodejen potravin, 3 pekařství, 3 prodejny oděvů, 5 trafik atd.

V současnosti žije v obci 694 obyvatel.

2.3 Charakter a specifika budovy

Mateřská škola je dvoupatrová. V přízemí je vstupní chodba s informacemi nejen pro rodiče, šatna pro děti a jedna třída. V mezipatře kancelář ředitelky školy a kabinet pro uskladnění didaktických a výukových pomůcek. Ve druhém patře je jako hlavní prostor patra druhá třída, zázemí pro pedagogický personál (šatna a WC), společná sborovna a kabinet pro uskladňování výtvarného materiálu. Obě třídy mají součástí výdejny jídel a umývárny s toaletami. Obě třídy jsou dostatečně prostorné a vzdušné, opticky rozdělené na část pracovní (třídu) a hernu s aktivními koutky, kde jsou denně rozkládána lehátka pro odpočinek.

V suterénu budovy je prostorná samostatná kuchyně, zázemí provozních zaměstnanců, skladové prostory, prádelna, sušárna a kotelná, archiv. Pro převoz jídla z kuchyně do prvního a druhého patra je využíván výtah.

K budově přiléhá zahrada s pískovišti, herními prvky a domkem na zahradní hračky.

V posledních letech prochází škola jako celek **realizací úprav** uvnitř i vně. Byly rekonstruovány umývárny, třídy jsou průběžně vybavovány novým vkusným nábytkem, odpovídajícím potřebám, věku i velikosti dětí. Školní kuchyně je vybavena nerezovým nábytkem. Proběhla výměna plynového kotle. V letošním roce došlo ke kompletní rekonstrukci výdejen / kuchyněk na patrech u obou tříd.

Okolí školy bohatě osázeno zelení a bezprostřední okolí obce hustě zalesněno. Díky tomu je umožněno pravidelné setkávání dětí s živou a neživou přírodou, jsou zařazovány hry s přírodninami a různé environmentální aktivity. Pohybové vyžití nabízí také obecní sportovní areál (fotbalové a víceúčelové hřiště), tělocvična a obecní dětské hřiště. Všichni zaměstnanci mateřské školy Březová úzce spolupracují na zajištění kvalitního předškolního vzdělávání. V mateřské škole pracují aktuálně čtyři učitelky, které jsou plně kvalifikované pro předškolní vzdělávání (středoškolské odborné, vysokoškolské), přičemž jedna z nich je ředitelka školy. Provozními zaměstnanci jsou vedoucí školní jídelny, kuchařka a školnice. Další pedagogové i nepedagogičtí zaměstnanci jsou zaměstnáváni podle aktuální situace (např. asistent pedagoga, školní asistent, zástupy za nemoc apod.). Aktuálně máme dva asistenty pedagoga.

Všichni zaměstnanci mateřské školy využívají výhody úzké spolupráce mezi dětmi, žáky i zaměstnanci při pořádání společných aktivit a projektů.

Obrázek - Mateřská škola Březová, zdroj: MŠ Březová

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- zrealizovat výměnu podlahových krytin
- obměnit stropní svítidla
- pro zdravou úpravu jídla pořídit konvektomat do kuchyně

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Třídy ve dvou budovách jsou stavebně uspořádány tak, že je lze snadno rozdělit na dvě části, nebo je užívat jako jeden společný prostor. Jedna část je **dispozičně uspořádaná** jako pracovní prostor a jídelna (na podlahách je plovoucí podlaha), druhá jako herna, tělocvična, odpočívárna (na podlahách jsou koberce).

Uspořádání umožňuje dětem pestrou škálu činností, jak ve skupině, tak individuálně s ohledem na temperament, zájmy i specifika osobnosti jednotlivých dětí. Podlahová plocha a prostory tříd splňují všechny požadavky na počet dětí, které se zde pohybují. Součástí jednotlivých tříd jsou výdejny stravy, vybaveny vlastní myčkou.

Třídy jsou esteticky barevné, podnětné a uspořádané tak, aby umožňovaly frontální, skupinové i individuální činnosti dětí. Třídy i ostatní prostory MŠ určené pro děti jsou vybaveny dětským nábytkem, tělocvičnými pomůckami, zdravotně hygienickým zařízením (umývárny, toalety) i vybavením pro odpočinek dětí, které odpovídají počtu dětí.

Ve všech třídách/hernách je dostatek hraček, pomůcek a materiálů, které odpovídají věku dětí i jejich počtu, vybavení je pravidelně obměňováno a doplňováno. Jejich uložení umožňuje přístupnost a dostupnost pro děti v souladu se společně stanovenými pravidly používání. Ve všech třídách je nábytek pro ukládání hraček snadno dostupný dětem. Vybavení je využíváno pedagogy i dětmi, a je podle potřeby obnovováno a doplňováno.

V každé třídě je počítač s připojením na internet. Ve spodní třídě je plánovaná instalace interaktivní tabule. V horní třídě je dětem i pedagogům k dispozici LCD monitor. Škola má své webové stránky (www.msbrezovaukv.cz).

Z každé třídy je přístup do umývárny s WC. Hygienické zařízení svým vybavením antropometrickým uspořádáním odpovídá počtu a věku dětí. Dbáme na kvalitní podmínky pro zabezpečování veškerých potřeb dětí. Instalovali jsme moderní zásobníky na mýdla, každé dítě má svůj prostor pro hygienu rukou. Splňujeme všechny platné hygienické předpisy a požadavky.

Mateřská škola má společnou šatnu vybavenou lavicemi a skříňkami, která zároveň slouží jako prostor pro prezentaci dětských prací a informací pro rodiče. Děti mají svoji skříňku označenou **nezaměnitelným obrázkem**. Děti se podílejí také na výzdobě šaten i tříd svými pracemi. Podlahová plocha v šatně je pokryta PVC, které umožňuje pravidelný úklid.

K budově mateřské školy náleží zahrada umožňující široké využití pro pohybové i jiné činnosti. Je členěna na několik segmentů:

- hřiště s kamínky, skluzavkami a průlezkami;
 - dále travnatá zahrada s houpačkami, průlezkami, zahradním domečkem s hračkami a pomůckami;
 - sportovní asfaltová plocha určená pro jízdu na odrážedlech, kresbu křídou aj.
 - na zahradě nechybí zakrytá pískoviště s posuvným zastíněním a bylinková zahrádka.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy jsou v souladu s bezpečnostními a hygienickými normami dle platných předpisů.

Blízká okolí obce jsou využívány nejen k vycházkám, ale i k pozorování přírody, hrám a tematicky zaměřeným činnostem **environmentálního a prožitkového charakteru**. Dále děti navštěvují obecní tělocvičnu a sportovní hřiště s umělým povrchem.

Obrázek – Cvičíme se Sokolem, obecní tělocvična, zdroj MŠ Březová

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- vybavit přírodní edukační stanoviště
- nášlapový chodníček
- zmodernizovat školní hřiště
- zlepšit materiální vybavení v oblasti didaktického a IT vzdělávání

3.2 Živospráva

Obrázek – ukázka Zdravá oslava, zdroj MŠ Březová

MŠ má vlastní školní kuchyni. Učitelky u dětí vytvářejí správné stravovací návyky prostřednictvím pravidelného denního rytmu a zásad slušného stolování. Dětem je poskytována plnohodnotná vyvážená strava, dle předpisů a zásad správné výživy. Pestrá strava je vhodně doplňovaná ovocem, zeleninou a **prvky zdravé výživy**.

Na zahradě mateřské školy si děti pěstují zeleninu, kterou si za pomoci zaměstnanců školní jídelny začleňují do svého jídelníčku. Samozřejmostí je také poskytnout dětem motivaci pro zdravý pitný režim, a proto byly v různých částech zahrady vysazeny bylinky (meduňka, máta), kterými si děti mohou osvěžit nápoje.

Vedeme děti k tomu, aby poznávaly různé plody na zahradě, pozorovaly jejich přeměnu během zrání a uvědomovaly si

různost chutí při jejich konzumaci.

Obrázek – polední zdravá dobrota, zdroj MŠ Březová

V mateřské škole je nastaven pravidelný stravovací režim, který umožňuje přizpůsobení se programu dětí během dne. Každé dítě má ve třídě své stolovací místo, které odpovídá jeho výškovým potřebám.

Obrázek – samoobslužné mazací svačinky u nejmladších dětí, zdroj MŠ Březová

sváteční předvánoční oběd, zdroj MŠ Březová

Obrázek

Děti jsou pedagogickými pracovníky školy **vedeny k co největší samostatnosti**, aby si dokázaly svou svačinu připravit samy. Mladší děti si samy mažou na pečivo, nalévají pití, sebeobsluhují se, starší si navíc chystají své místo na svačinu i oběd. Připravují talíře, hrnečky, příbory. Děti do konzumace jídla (ani na žádost rodičů) nenutíme, vhodnou motivací se snažíme vést, aby ochutnaly, a pak se rozhodly, zda budou v jídle pokračovat či ne. Je jim tedy umožněno nejdříve se s pokrmy školní kuchyně seznamovat.

V případě potřeby a jsou-li vytvořené a dohodnuté podmínky, je možné upravit stravování dle specifických potřeb dětí se zdravotními problémy. Rodiče se po předchozí domluvě s ředitelkou školy dále domlouvají s vedoucí školní jídelny.. V rámci Dohody o stravování na dietním stravování např. v bezlepkové, bezlaktózové variantě, evtl.vlastní donášce stravy.

Nápoje jsou po celou dobu provozu k nabídce ve speciálních nádobách – čaje ovocné i bylinkové. K dispozici je také čistá pitná voda. Děti si nalévají **samostatně**. V teplých měsících má při pobytu venku každá třída nádobu s pitím a kelímky.

Denní program umožňuje dostatečný počet aktivit dětí venku na školní zahradě, či v okolí školy. Rozlehlá zahrada je uzpůsobena k samostatnému pohybu dětí a výběru hry dle volby dítěte. Pobyt venku se uskutečňuje denně, přizpůsobuje se kvalitě ovzduší a počasí. Děti využívají ve velké míře k volnému pohybu venku školní zahradu, která slouží v letních měsících nejen k prodloužení pobytu, ale i k pohybovým možnostem a odpoledním aktivitám. K prožitkovým podnětům přispívají také procházky do okolí mateřské školy.

Děti **čas po obědě tráví na lůžku** při čtení, zpěvu, poslechu pohádky či relaxační hudby a podle potřeby odpočívají. Děti předškolního věku mají různou potřebu odpočinku a spánku. Dětem se snižou

potřebou spánku je po krátkém odpočinku nabídnuta klidová / odpočinková činnost. Děti s větší potřebou spánku mají na odpočinek klid i dostatečný čas.

Děti nejsou ke spánku (ani na žádost rodičů) nuceny.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- pořídit konvektomat pro zdravé vaření
- revidovat a doplnit herní prvky
- vybavit školní zahradu pitkem pro pitný režim
- rozšířit prvky na otužování na zahradě MŠ – vodní prvky, mlhoviště

3.3 Psychosociální podmínky (atmosféra ve škole)

Pravidla psychosociálních podmínek pro děti v MŠ jsou dána Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a jsou pro nás, učitele MŠ, plně zavazující. Vedou ke spokojenému, radostnému, **plnohodnotnému soužití** nás všech – dětí i ostatních zaměstnanců mateřské školy. Zodpovídáme za to, že se nově příchozí dítě v klidu adaptuje na nové prostředí a situace. Budujeme bezpečné prostředí, ve kterém se tak mohou všichni cítit jistě, dobře a spokojeně.

Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, napomáháme v jejich uspokojování, komunikujeme, pomáháme dětem potřeby uspokojovat – pohodou, klidným a nestresujícím způsobem. Všechny děti mají ve třídě stejné postavení – nikoho nezesměšňujeme, nepodceňujeme, nezvýhodňujeme, **komunikujeme** s nimi o jejich pocitech, problémech, spravedlnosti. Projevujeme dětem důvěru, oceňujeme jejich snahu, umožňujeme jim začít úspěch. Děti se učí akceptovat a respektovat společná pravidla chování. Společně si vytvoří třídní pravidla, která se znázorní pomocí piktogramů, textů či obrázků a vyvěsí se na viditelném místě ve třídě.

K nově příchozím dětem přistupujeme velmi citlivě, umožňujeme postupnou adaptaci podle individuálních potřeb každého dítěte.

Při veškerém dění se snažíme navozovat klidnou, pohodovou atmosféru bez násilí či nátlaku na děti, které tak nejsou neúměrně zatěžovány a neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností činností. Snažíme se jít dobrým příkladem, věnujeme všem dětem stejnou péči, předáváme dětem hodnoty a postoje, ukazujeme, že rozdílnost není špatná vlastnost.

Vztahy mezi zaměstnanci MŠ i dětmi jsou založeny na vzájemné důvěře, toleranci a ohleduplnosti.

Obrázek- společná komunikace, zdroj MŠ Březová

Poskytujeme dětem co nejširší volnost a svobodu, ale zároveň v nich podporujeme a budujeme pocit zodpovědnosti za sebe a své jednání. Pedagog se vyhýbá negativním slovním projevům všeho druhu, přiměřeně chválí a pozitivně hodnotí, a to **především postup a snahu**, aby byly děti motivovány k dalšímu osobnímu rozvoji, uvědomování si svých

pocitů, nálad a sebe sama.

Vytváříme prostředí vzájemné důvěry, tolerance, laskavosti, vzájemné pomoci a podpory ve veškerém našem počínání. Prostředí, kde jsou děti rády, mají své kamarády, na které se těší a společně se učí.

Obrázek - námětové a tematické hry dětí, zdroj MŠ Březová

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- zaměřit se na DVPP v oblasti plánování TVP a diagnostiky dětí
- zařadit preventivní programy pro MŠ

- zdokonalit proces adaptace pro děti - umožnit rodičům trávit čas s dítětem
- nadále vést k posilování neformálních vztahů ve třídě

3.4 Organizace chodu

I když je provoz mateřské školy 6,30 – 16,00, je denní řád dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a vývoj. Hlavním cílem je, aby se děti v mateřské škole cítily dobře, bezpečně a správně se vyvíjely z hlediska psychického i tělesného.

Dětem se dostává nabídka řízených, částečně řízených i spontánních činností. Ve třídách je zázemí a je poskytován dostatečný prostor a čas pro spontánní činnosti tak, aby byl poměr spontánních a řízených činností v denním programu vyvážený, nebo tak, aby spontánní činnosti převažovaly. Ve třídách jsou **denně** před dopolední svačinkou zařazovány tělovýchovné chvilky se zařazením zdravotně preventivních pohybových aktivit.

Děti mají dostatek času i prostoru pro **spontánní hru**, aby ji mohly dokončit nebo v ní mohly později pokračovat. Pedagogové se dětem plně věnují, vytvářejí zázemí, které podněcuje k vlastní aktivitě a k vytvoření prosociálních postojů k druhému. **Individualizujeme** vzdělávání dětí zařazováním vhodných metod a forem práce se skupinou i jednotlivci.

Obrázek - manipulační a pracovní činnosti dětí, zdroj MŠ Březová

Obrázek - zkoumání, experimenty a zvědavost posunuje děti ke klíčovým kompetencím předškolního vzdělávání, zdroj MŠ Březová

školé Březová:

Jak děti prožívají den v Mateřské

Den v mateřské škole začíná v 6,30 hodin, kdy děti přicházejí do tříd. Zpravidla od 8,00 do 10,00 hodin probíhají vzdělávací činnosti v jednotlivých třídách.

Obrázek - spontánní a hrové aktivity, zdroj MŠ Březová

Každé dopoledne děti prožijí učení při pobytu venku (výjimečně se pobyt venku zkracuje nebo úplně ruší pouze na základě nepříznivého počasí).

Obrázek - pobyt venku, zdroj MŠ Březová

Každý den před dopolední svačinou tráví děti cvičením. Doba vydávání stravy je stanovena na 8,30 až 9,00 při dopolední svačině, od 11,30 do 12,00 hodin děti „absolvuji“ oběd a poté se připraví na odpočinek. Pokud si zákonní zástupci nebo jimi pověřené osoby vyzvedávají děti po „O“, činí tak v době mezi 12,00 – 12,15hodinou.

Pedagogové dodržují klidový režim dětí. Všechny děti po obědě **odpočívají** při poslechu pohádky, délka odpočinku je přizpůsobena individuálním potřebám dětí. Dětem se sníženou potřebou spánku je po krátkém odpočinku nabídnuta klidová / odpočinková činnost, tvoření.

Od 14,30 do 15,00 hodin děti ochutnají odpolední svačinu.

Od ukončení odpočinku až po odchod dětí domů (nejpozději v 16,00 hodin) **jsou dětem nabízeny** vzdělávací činnosti a odpolední výukové programy.

V 16,00 se zamykají všechny vchody v areálu MŠ.

Režim dne neboli **rozvrh** je pružný, přizpůsobuje se aktuálním potřebám dětí a vzdělávacích aktivit. Pouze doba podávání jídla a pobyt venku jsou jasně stanoveny. Dopoledne zpravidla trávíme ve třídě a na zahradě mateřské školy vzděláváním, které vychází z **naplánovaných týdenních témat**.

Obrázek - prostor pro hru i fantazii, zdroj MŠ Březová

Děti mají možnost účastnit se činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Dítě má možnost během dne uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Činnosti a aktivity plánujeme tak, aby vycházely z potřeb a **zájmů dětí**. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Ve škole je respektován počet dětí ve třídách, s ohledem na **bezpečnost** a kapacitu tříd. Při aktivitách mimo MŠ je vždy zajištěn dostatečný počet pracovníků mateřské školy na dohled dětí.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- zkvalitnit vzdělávací nabídku využíváním zahrady jako učebního prostoru s možností realizování široké nabídky metod a forem vzdělávacích činností
- nadále sdílet zkušenosti s jinými mateřskými školami
- Začít spolu, Edukativně stimulační skupiny

3.5 Řízení mateřské školy

Ředitelka školy vymezila pracovní povinnosti, pravomoci a **odpovědnost** jednotlivých zaměstnanců mateřské školy a definovala je v jejich náplních práce. Vymezila kompetence v oblasti pedagogické, organizační, v oblasti finančního a materiálního zabezpečení a v oblasti komunikace.

Při vedení zaměstnanců vedení školy vytváří ovzduší **vzájemné důvěry** a velký důraz klade na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Ředitelka školy vyhodnocuje práci zaměstnanců, provádí kontroly, hospitace, které jsou písemně dokumentovány.

Ředitelka školy vytváří příjemné prostředí založené na vzájemné důvěře a respektu k názoru zaměstnanců. Podporuje spolupráci učitelů i všech zaměstnanců. Zpracovává školní vzdělávací program a ve spolupráci s pedagogy jej analyzuje, opírá se o názory celého týmu, aby využila zpětnou vazbu k rozvoji mateřské školy i obohacení plánovaných vzdělávacích činností.

Vnitřní informační systém

Většina informací a pokynů je **oboustranně předávána osobně**, na pravidelných poradách, případně podle potřeby operativně – vyvěšením na informativní nástěnce umístěné ve sborovně nebo ústní formou. Další informační tok je pomocí WhatsAppové pracovní skupiny.

Vnější informační systém

Informace o vzdělávání a pokrocích dětí jsou rodičům předávány formou informativních schůzek. O dění v MŠ se rodiče dovídají především z nástěnek, osobními pohovory, s WhatsAppové skupiny mezi mateřskou školou a rodiči a z webových stránek školy. Všem zákonným zástupcům dětí je k dispozici Školní řád a Školní vzdělávací program i ostatní dokumenty školy a informace o dění ve škole na **webových stránkách** a také jsou v tištěné podobě umístěny ve vstupní chodbě. Současně je široká veřejnost informována o akcích chystaných i proběhlých na stránkách obecního Zpravodaje.

Spolupráce s dalšími partnery

Obrázek - spolupráce se zřizovatelem, zdroj MŠ Březová

Ředitelka školy poskytuje zákonným zástupcům dětí možnost konzultací s vedením školy. Napomáhá při zajišťování odborné pomoci dětem (např. Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum). Současně prohlubuje spolupráci se zřizovatelem školy, dalšími orgány státní správy, rozvíjí vztahy se základními školami v okolí i se školskými zařízeními, které poskytují neformální vzdělávání, s MAP Karlovarsko – Krajem živých vod a také s ostatními mateřskými školami v okolí. Organizujeme návštěvy s různým tematickým zaměřením např. Hasiči, Policie, místní knihovna, místní kostel Jména Panny Marie aj.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- i nadále pravidelně psát článek o dění v MŠ do Obecního zpravodaje

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V MŠ pracují 4 učitelky vč. ředitelky školy a dva asistenti pedagoga. Pedagogičtí pracovníci mají možnost se dále průběžně sebevzdělávat a ke svému dalšímu vzdělání přistupují aktivně a zodpovědně.

Pedagogové svou práci vykonávají na základě vymezených pravidel, vycházejících z vnitřních předpisů, společně stanovených dokumentů a plánů. Jejich denní práce vychází z tvorby ŠVP, TVP, vedou záznamy o dětech, diagnostikují a provádějí evaluace. Mimo to se podílejí na organizaci společenských akcí, doplňkových programů a vystoupení.

Mateřská škola zaměstnává dva provozní zaměstnance (kuchařka a školnice) a na částečný úvazek vedoucí školního stravování.

Společným vytvořením loga se v zaměstnancích podpořila sounáležitost s mateřskou školou, pro kterou pracují, ujistili se, že jsou součástí celku. Pedagogičtí pracovníci spolupracovali i při tvorbě vzdělávacího obsahu ve školním vzdělávacím programu mateřské školy.

Obrázek - logo mateřské školy, zdroj MŠ Březová

Pracovníci školy se zavázali jednat dle **Etického kodexu**, který stanovuje a nastiňuje jednání a vzájemné vztahy v mateřské škole.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- udržet a podporovat spolupráci pedagogického sboru, podporovat zájem pedagogů o DVPP a zkvalitnit tak ještě více profesionalitu pedagogického sboru

3.7 Spoluúčast rodičů

Přímá forma

Máme zavedený **předadaptační proces**, kdy zveme rodiče a děti, které byly přijaty k nám do MŠ na společné adaptační odpolední hrátky. Rodič i dítě mají možnost poznat prostředí i učitele, které se budou v následujícím školním roce dítěti věnovat a vzdělávat jej. Dále zveme širokou veřejnost na akce mateřské školy, jako jsou např. Světýlková slavnost, Jarmark nebo Pasování školáků. Zařazujeme **Dny otevřených dveří**. Po zápisech do MŠ zveme rodiče přijatých dětí na informační schůzky, kde jim pomůžeme vyplnit potřebné formuláře pro vstup do MŠ, řešíme individuální potřeby dětí.

Při rozhovorech s rodiči dětí dochází k nejužšímu předávání informací o chování, zdravotnímu stavu, výsledcích vzdělávání dětí. Tyto **pohovory** jsou převážně uskutečňovány mimo přímou vyučovací povinnost učitelek. Nejčastější forma jsou individuální pohovory, které má naše mateřská škola rozdělené po částech – poadaptační – s rodiči nově nastoupivších dětí; školácké – s rodiči dětí, kteří se chystají na přestup do základní školy a také pohovory týkající se **podávání informací o pokrocích** ve vzdělávání dětí. Zákonný zástupce dítěte může kdykoli požádat o individuální pohovor nebo vyčkat na konkrétní termíny vypsane jednotlivými třídami.

V průběhu roku se setkáváme při různých příležitostech (např. Zahradní jarmark, Den rodiny, Vánoce,

Velikonoce, Rozloučení s předškoláky...). Na začátku školního roku se na schůzkách seznamují se školním řádem, režimem a různými organizačními momenty v MŠ.

Obrázek - společná odpolední akce Den rodiny, zdroj MŠ Březová

Nepřímá forma

Na nástěnkách se seznamují rodiče se školním řádem, směrnicí o stravování, úplatě za vzdělávání, s jídelním lístkem. Na nástěnkách tříd se rodiče dozvídají např. jaké písně, či básně se děti učí, jsou zde vystavovány i práce dětí.

V průběhu školního roku jsou pro rodiče vypracovávány dotazníky, a pokud to okolnosti vyžadují, tak jsou rodiče vyzíváni k vyplnění anket, které slouží k zjištění potřeb, upozorní nás na nedostatky a pomáhají nám zkvalitnit nejen **vzdělávací proces**. V jednotlivých šatnách tříd jsou umístěny schránky důvěry pro podněty od rodičů a možnost podávání stížností a oznámení.

Mateřská škola úzce spolupracuje s rodinou. Pokud rodiče projeví zájem, podílí se na řešení výchovně vzdělávacích problémů, **nabízí** se jim odborné časopisy, knihy a kontakty na odborná pracoviště (např. PPP, SPC, logopedickou ambulanci apod.). Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči (zákonnými zástupci) ohleduplně, nezasahují do života a soukromí rodiny. Neposkytují informace o dítěti nepovoleným osobám.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- umožnit rodičům i nadále se spolupodílet na plánování aktivit v mateřské škole
- vyvěšovat na nástěnku různé zajímavosti a **články** z odborných časopisů
- nadále s rodiči spolupracovat na realizaci částí vize MŠ

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Nebráníme se myšlence integrace dětí se zdravotním postižením. Chceme děti naučit bez problémů přijímat lidi s nějakou odlišností a umět se k nim chovat přirozeně. Uvědomujeme si, že zdárný průběh integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je závislý na systematickém přístupu k dítěti a rodině i **na spolupráci rodiny a školy** a školského poradenského zařízení.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzdělávány na základě společného ŠVP, vycházejícího z RVP PV, který respektuje individuální potřeby a možnosti dětí.

Učitelky vhodně volí vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, uplatňují profesionální postoj, vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí. Plánování a organizace vzdělávání, určování obsahu, forem a metod probíhá na základě diferenciací a individualizace.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle stupně podpůrného opatření vypracován PLPP nebo IVP na základě systému pravidel, průběhu tvorby, realizace a vyhodnocování stanoveném v ŠVP. Děti jsou podporovány v osvojování dovedností v oblasti sebeobsluhy, základních hygienických návyků a samostatnosti dle jejich možností a potřeb. Učitelky při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, a s odborníky PPP a ŠPZ.

Ve třídách je dle stanoveného podpůrného opatření a právních předpisů snížený počet dětí. Podle přiznaného stupně podpůrného opatření je ve třídě přítomný asistent pedagoga.

Za dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je považováno dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů a realizuje je mateřská škola. Podpůrná **opatření** prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. **Začlenění** podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy školního vzdělávacího programu jsou pro všechny děti společné. Cílem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje jak do plánování, tak i samotných vzdělávacích strategií stanovená podpůrná opatření. Důležitou podmínkou úspěšnosti výchovně vzdělávacího procesu je **volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků**. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči, psychologem školy a případně dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně **Plán pedagogické podpory**

- uplatňuje škola bez doporučení škol. poradenského zařízení – těmto dětem věnujeme indiv. péči a pracujeme dle námi vytvořeného plánu ped. podpory (PLPP)

Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně (2. – 5.stupeň) je podkladem pro zpracování **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)** doporučení školského poradenského zařízení. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými **možnostmi dětí**, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil školské poradenské zařízení za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama **dostatečná podpůrná opatření** vytvořit nemůže), může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Dalším opatřením pro rozvoj dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je zřízení funkce asistenta pedagoga, které škola na základě doporučení školského poradenského zařízení využívá.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- zlepšit materiální vybavení podle potřeb a podpůrných opatření dětí, nadále vzdělávat pedagogické pracovníky v této oblasti

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Snažíme se **odhalit** u dětí mimořádné schopnosti či **nadání** a rozvíjet je formou rozmanité vzdělávací nabídky.

Vzdělávací obsah ŠVP je vytvořen tak, aby byl přizpůsoben i pro děti mimořádně nadané. U jejich vzdělávání postupujeme v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb.

U těchto dětí jsou rámcové cíle a záměry společné pro všechny děti. U nadaných dětí dochází pouze k rozumnému přizpůsobení zvýšených nároků a úkolů dle míry mimořádných schopností dětí. Společné aktivity též dle potřeby jedince doplňujeme další nabídkou činností a aktivit dle zájmů a mimořádných schopností.

Snažíme se, aby rozvoj a podpora mimořádných schopností nebyla na úkor pestrosti obvyklé vzdělávací nabídky a ostatních činností. Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně druhů nadání, a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno uplatnit a dále rozvíjet. Umožníme dětem pracovat rychlejším tempem, na těžších a specifických úkolech, s menším procvičováním, opakováním a obohatíme jim vzdělávací obsah. Podpoříme jejich kreativní myšlení.

Všechny mimořádně nadané děti jsou plně podporovány a stimulovány v jejich rozvoji. Spolupracujeme s odborníky a využíváme podpory a služeb ŠPZ. Dítěti v povinném předškolním vzdělávání můžeme doporučit jeho předčasný nástup ke školní docházce.

Práce s nadanými dětmi se řídí dle pravidel pro práci s dětmi se SVP, mateřská škola tudíž může nadané dítě zařadit do stupně podpory č. 1 a vypracovat pro něj **plán pedagogické podpory**. Při zařazení do vyššího stupně se postupuje stejně a vypracovává se individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- zavést moderní diagnostické nástroje pro zaznamenávání pokroků dítěte ve vzdělávání – např. iSophi nebo Predict
 - postupně zavést Gardnerův model multidimenzionální inteligence
- navázat užší spolupráci s PPP a SPC
- zaměřit DVPP na efektivní spolupráci učitele a asistenta pedagoga ve třídě; nastavit konkrétní mechanismy spolupráce
-

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let je třeba ve škole přijmout jistá opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Tato opatření se pak promítají do vnitřních předpisů, školního vzdělávacího programu, školního řádu apod.

Věcné podmínky

V oblasti věcných (materiálních) podmínek je třeba zvážit vhodnost některých stávajících hraček, didaktických pomůcek a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let v dané třídě mateřské školy. Dále také záleží na tom, zda je věkové složení dětí ve třídě homogenní nebo heterogenní a podle toho eliminovat nebo odstupňovat přístupnost některého vybavení – **uzavíratelné skříňky**, vyšší police apod.

Pro pobyt venku je nutné zajistit využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy (průlezk, skluzavky a další prvky) vzhledem k výšce dětí, nebo např. zajistit sedací nábytek, který zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých dětí a podporuje správné držení těla při sezení.

Ergonomické parametry školního nábytku upravuje vyhláška č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, a dále je upraveno ČSN EN 1729-1.

Prostředí musí být takové, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň **bezpečí a klid** pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV).

Hygienické podmínky

Hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů).

Životaspráva

V oblasti životasprávy je vhodné zvážit úpravu denního režimu (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí). V oblasti ochrany veřejného zdraví není třeba iniciovat další změny v právních předpisech s ohledem na děti ve věku od 2 do 3 let, neboť ve stávajících předpisech je toto již ošetřeno.

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka podporu v rámci běžné

činnosti, při které dochází díky kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učitelkami přirozeně ke vzdělávání v češtině. Hlavní cílovou skupinou pro poskytování jazykové přípravy jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání bez ohledu na délku jejich pobytu v ČR.

Děti individuálně vzděláváme pomocí kompenzačních pomůcek pro cizojazyčné děti. Tvoříme PLPP, kde si vytyčíme vzdělávací cíle a nabídku činností – pravidelné záznamy výsledků práce s dítětem. Úzce spolupracujeme s rodiči těchto dětí, na požádání poradíme či podáme informace o dítěti.

Ostatní děti pak vedeme k tomu, aby děti byly přijímány stejně jako ostatní jiné děti – učíme je empatii, toleranci, pomoci druhému.

4 Organizace vzdělávání

Denní řád mateřské školy je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a vývoj. Hlavním cílem je, aby se děti v mateřské škole cítily dobře, bezpečně a správně se vyvíjely z hlediska psychického i tělesného. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Ve třídách jsou **denně** před dopolední svačinkou zařazovány tělovýchovné chvíle s občasným zařazením zdravotně preventivních pohybových aktivit.

Organizace vzdělávání je stanovena školním řádem, organizačním řádem, Vnitřním řádem školní jídelny a dalšími směrnici MŠ.

Obrázek - pohybová aktivita, zdroj MŠ Březová

Předškolní věk je právě věkem hry, která je neoddělitelnou a pro další vývoj zásadní složkou tohoto věku, jejím prostřednictvím se děti vzdělávají.

Děti mají dostatek času i prostoru pro **spontánní hru**, aby ji mohly dokončit nebo v ní mohly později pokračovat. Pedagogové se dětem plně věnují, vytváří zázemí, které podněcuje k vlastní aktivitě a k vytvoření prosociálních postojů k druhému. Máme nastavené podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, pro činnosti řízené i neřízené. Vhodným ukotvením pracovní doby pedagogů (překrývání směn) dětem před nástupem do základní školy umožňujeme ucelenou a individualizovanou přípravu. **Individualizujeme** vzdělávání dětí zařazováním vhodných metod a forem práce se skupinou i jednotlivci.

Režim dne je volný, pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a vzdělávacích aktivit. Pouze doba podávání jídla a pobyt venku jsou jasně stanoveny. Dopoledne zpravidla trávíme ve třídě a na zahradě mateřské školy vzděláváním, které vychází z **naplánovaných týdenních témat**. Všechny děti po obědě **odpočívají** při poslechu pohádky, délka odpočinku je přizpůsobena individuálním potřebám dětí.

Jak děti prožívají den v Mateřské škole Březová – viz.výše

4.1 Počet tříd a jejich charakteristika

Mateřská škola Březová disponuje dvěma třídami. Třídy jsou stavebně uspořádány tak, že je lze snadno rozdělit na dvě části, nebo je užívat jako jeden společný prostor. Jedna část je dispozičně uspořádaná jako **pracovní prostor a jídelna** (na podlahách je plovoucí podlaha), druhá jako herna, tělocvična a odpočívárna (na podlahách jsou koberce).

Součástí každé třídy je sociální zázemí, kde mají děti k dispozici toalety a umyvadla, sprchu, každé dítě má svůj ručník nebo jsou používány papírové utěrky. Mateřská škola má společnou šatnu vybavenou lavicemi a skříňkami, která zároveň slouží jako prostor pro prezentaci dětských prací a informací pro rodiče. Děti mají svoji skříňku označenou **značkou**. Děti se podílejí také na výzdobě šaten i tříd svými pracemi. Podlahová plocha v šatně je pokryta PVC, které umožňuje pravidelný úklid. V obou třídách je nábytek pro ukládání hraček snadno dostupný dětem. Hračky odpovídají dané věkové skupině, pravidelně se obměňují a doplňují. Třídy disponují prostory pro uložení pracovního materiálu, hudebních nástrojů, didaktických pomůcek.

Demokracii v praxi uplatňujeme i tak, že učitelky mají možnost si „své“ třídy vybavit a esteticky zpracovat podle své fantazie. Každá třída Mateřské školy má třídní vzdělávací program, který zpracovávají třídní učitelky a zaměřují jeho témata podle aktuálních vzdělávacích potřeb dětí.

V rámci vzdělávání se i děti setkávají s principy demokratického stylu řízení. Na základě dobrovolnosti, volnosti v rozhodování, ale především v přijímání zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

4.2 Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd

Děti rozdělujeme do dvou tříd, podle věku, dále pokud je to ve prospěch dítěte, umístit jej do věkově jiné třídy, podle speciálních potřeb a doporučení SPC.

Při prvotním rozřazování dětí do tříd přihlížíme v první řadě k **sourozeneckému poutu** jednotlivých dětí a respektujeme zároveň přání rodičů o umístění kamarádů, například ze stejné ulice do jedné třídy. Samozřejmě je vždy nutné přihlídnout ke kapacitě dané třídy.

Máme v plánu dle finančních, organizačních, personálních, časových, legislativních i kompetenčních možností změnit či zlepšit:

- uspořádat heterogenní složení tříd

4.3 Souběžné působení dvou učitelů ve třídě

V obou třídách vyučují vždy alespoň dva pedagogové, kteří se střídají v ranních a odpoledních směnách. Překrývání učitelů je zajištěno zpravidla na přípravu na pobyt venku a pobyt venku, oběd, přípravu a ukládání dětí k odpočinku po obědě. Ve výjimečných situacích, především akce pořádané v MŠ jako např. karneval, Mikuláš apod. je souběžné působení dvou učitelů ve třídě zajištěno dle charakteru a potřeby dané akce, obvykle již v dřívější době. Při akcích pro děti pořádaných mimo školu, např. návštěva divadla, knihovny, předplavecký výcvik apod. je zajištěno souběžné působení dvou učitelů po

celou dobu trvání akce.

Vhodným ukotvením pracovní doby pedagogů (překrývání směn) dětem před nástupem do základní školy **umožňujeme** ucelenou a individualizovanou přípravu. Pedagogové se předškolákům plně věnují, vytváří zázemí, které podněcuje děti k vlastní aktivitě a k vytvoření prosociálních postojů k druhému. Máme nastavené podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, pro činnosti řízené i spontánní. **Individualizujeme** vzdělávání dětí zařazováním vhodných metod a forem práce se skupinou i jednotlivci. Máme nastavená pravidla pro adekvátně volenou nabídku činností a strukturu předávání a používání těchto metod při vyučování (vzdělávání dětí).

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

O přijetí dítěte do předškolního zařízení rozhoduje ředitelka školy za podmínek stanovených v § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a při přijímání postupuje podle správního řádu (§ 165 odst. 2 písm. b) školského zákona) a kritérií, která stanovila.

Kritéria přijetí jsou každoročně aktualizována ve spolupráci se zřizovatelem a jsou včas zveřejněna na webových stránkách MŠ.

Zákonní zástupci dětí jsou s nimi seznámeni před samotným zápisem do MŠ. Zápis do Mateřské školy Březová probíhá v měsíci květnu (2. až 16. 5.), přesný a konkrétní den zápisu, místo a čas je zveřejněn zpravidla jeden měsíc před vlastním zápisem. Zákonní zástupci dítěte jsou povinni předložit rodný list dítěte a občanský průkaz, dále odevzdat **řádně vyplněnou přihlášku** s potvrzením od pediatra o **povinném očkování dítěte** (netýká se předškolního ročníku).

Další ustanovení k přijímání dětí

Počet přijatých dětí na daný školní rok se odvíjí od počtu volných míst a skutečné kapacity tříd dle personálních, prostorových a hygienických podmínek školy.

Cílem předškolního vzdělávání je výchova a vzdělávání, nikoliv „pouze“ péče o děti v době, kdy se o něj nemohou postarat rodiče či jiné osoby. Dítě přijaté k předškolnímu vzdělávání musí být způsobilé plnit požadavky, které jsou stanovené rámcovým a školním vzdělávacím programem.

4.5 Povinné předškolní a Individuální vzdělávání

U dětí - od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5. roku věku, do zahájení povinné školní docházky je předškolní docházka povinná v pracovních dnech mimo období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku.

Děti v naší MŠ mají povinnost plnit tuto povinnou předškolní docházku v rozsahu minimálně 4 hodin - tj. od 8,00 – 12,00 hod. Zůstává ale právo dítěte vzdělávat se v MŠ po celou dobu jejího provozu.

Jiné způsoby plnění předškolního vzdělávání:

- a) individuální vzdělávání, bez pravidelné docházky do MŠ
- b) vzdělávání v přípravné třídě ZŠ a ve třídě přípravného stupně ZŠ speciální
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území ČR, ve které ministerstvo povolilo plnění školní docházky

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinné předškolní vzdělávání jinou formou vzdělávání, musí tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku,

kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání (nejlépe v době zápisu do MŠ).

Obsah oznámení:

- jméno, rodné číslo, místo trvalého pobytu, u cizinců místo pobytu,
- období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody individuálního vzdělávání dítěte.

Postup při individuálním vzdělávání:

Ředitelka MŠ zákonnému zástupci na začátku školního roku doporučí, v jakých oblastech má podporovat rozvoj dítěte a zároveň je stanoven termín a způsob ověřování rozvoje klíčových kompetencí dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Ověření probíhá v dané třídě mateřské školy, Zákonný zástupce má povinnost zajistit účast dítěte na ověření, kdy je dítě pozváno zapojit se do nabízených činností ve skupině či individuálně. Pedagogická pracovnice pozoruje práci dítěte, může s ním vést rozhovor. V následném rozhovoru se zákonným zástupcem zjišťuje, v jakých oblastech potřebují nabídnout další podporu. Výdaje individuálního vzdělávání hradí zákonný zástupce dítěte s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek.

Ukončení individuálního vzdělávání:

O ukončení individuálního vzdělávání dítěte rozhoduje ředitelka MŠ, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání. Může tak učinit v případě, kdy zákonný zástupce nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky MŠ nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání nelze již dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy – koncepce a vize

Mateřská škola Březová je školou venkovského typu, do které dochází děti z obce a dle kapacitních možností též děti z blízkého okolí.

Vzdělávací program naší mateřské školy je zaměřen v souladu s platnými předpisy pro předškolní vzdělávání na všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Naším cílem je, aby si děti **osvojily** základy klíčových kompetencí RVP PV. Tyto kompetence jsou předpokladem k dalšímu vzdělávání. Program je koncipován tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a možnostem dětí.

Filozofií naší MŠ je vytváření kladného vztahu k přírodě, společnosti, k sobě samým, naučit děti přírodu poznat a chránit. Chceme vychovat člověka všestranně připraveného pro život, který má úctu k okolí i k sobě samému.

Ve vztahu k dětem chceme:

- přiblížit dětem přírodu, rozvinout environmentální vnímání
- děti podporovat v poznávání sebe sama, svých emocí a práce s nimi
- podpořit sebedůvěru, individualitu, prožívání dětí, vést je k sebehodnocení
- děti podpořit v samostatnosti, odpovědnosti a rozhodovacích schopnostech
- probouzet, respektovat a maximálně uplatňovat potenciál dětí v jejich rozvoji a při přípravě na další život
- podpořit rozvoj jednotlivých gramotností, zejména však environmentální, pohybové, předčtenářské, předmatematické, digitální
- využívat inovativních a moderních směrů ve vzdělávání

Veškeré dílčí cíle uplatňované při vzdělávání jsou zaměřené na rozvoj kompetencí předškolního dítěte

a snahu o vytvoření jedinečné osobnosti.

Ve vztahu k zaměstnancům chceme:

- vytvářet pracovní prostředí vybízející k dalšímu osobnostnímu a profesnímu rozvoji a spokojenosti
- podporovat zaměstnance ve všech inovativních aktivitách spojených s rozvojem MŠ
- zaměřit se na dodržování zásad konstruktivní komunikace
- podporovat profesní růst pedagogů.

Obrázek - spolupráce s rodiči, zdroj MŠ Březová

Ve vztahu k okolí:

- zapojit rodiče do plánování jak celoškolních akcí, tak do třídních vzdělávacích plánů
- mít rodiče jako vítané partnery školy, hledat společně cestu k podpoře jejich dětí
- spolupracovat s dalšími vzdělávacími institucemi, zřizovatelem, zapojovat se a tvořit kulturní dění, ovlivňovat svým příkladem vztah k životnímu prostředí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Obecné cíle

Hlavním dlouhodobým cílem je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo *věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a vzdělávání*: základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu, pro schopnost být samo sebou a zároveň se přizpůsobit životu v sociální skupině, v kulturní a multikulturní společnosti, základy pro celoživotní učení i základy pro schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot – to vše na úrovni přizpůsobené věku předškolního dítěte, elementárním možností jeho chápání a vidění světa i přirozeným životním souvislostem a okolnostem, v nichž dnešní dítě vyrůstá.

Hlavní cíle dle RVP PV: Tabulka č. 1

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zdroj: Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, str. 10

Hodnoty, které mateřské škole pomáhají naplňovat cíle:

1. Šťastné dítě
2. Optimální spolupráce a komunikace
3. Pravidla

5.3 Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány

Cíle chceme naplňovat především pomocí hry a jako nejvhodnější metodu považujeme prožitkové učení, kooperativní učení hrou a činnostní a spontánní sociální učení. Rozvíjíme děti ve všech oblastech důležitých pro jejich další vzdělávání, ale i pro podporu nadání a talentu u jednotlivých dětí.

Náplní školního vzdělávacího programu chceme nabídnout rovnou příležitost ke vzdělávání všem dětem, předcházet sociálně patologickým jevům a prohloubit vztah dětí k naší planetě prostřednictvím environmentální výchovy.

Uplatňujeme osobnostně orientovaný model výchovy spočívající převážně v individuálním přístupu k dítěti. Učitelky nabízejí dětem činnosti v několika stupních obtížnosti, aby si každé dítě mohlo vybrat dle svých momentálních možností a schopností a zažít pocit úspěchu.

Všechny aktivity mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat a učit se.

Formy vzdělávání

- při vzdělávání jsou uplatňovány aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte.
- specifickou formou, vhodnou pro předškolní vzdělávání v podmínkách mateřské školy, je didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná, která je dítěti nabízena a v níž je zastoupeno spontánní a záměrné (cílené, plánované) učení. Tyto činnosti probíhají zpravidla v menší skupině či individuálně.
- individuální, párové, skupinové, frontální

*Obrázek – alternativy
vzdělávání, zdroj MŠ Březová*

Obrázek – i takový může být pobyt venku, zdroj MŠ Březová

Metody vzdělávání

- **prožitkové metody** - vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku dětí, realizované zejména prostřednictvím didaktického stylu s nabídkou
- **situační učení** - praktické získávání zkušeností, poznatků, dovedností v kontextu dané situace, přímo v praxi (učení skutečným jednáním - ne učení o dané situaci, je založené na vytváření a využívání situací, které jsou pro děti srozumitelné)
- **učení hrou a činnostmi** - dítě není pasivní příjemce, ale projevuje vlastní iniciativu, koná, jedná a je aktivní, učí se na základě vlastních činností intelektových i praktických
- **kooperativní učení** - založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací. Učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat,

pomáhat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

- **spontánní sociální učení** - založené na principu přirozené nápodoby. Proto je třeba ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených činnostech, poskytovat dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.
- **metody založené na manipulaci a experimentu** – experimenty s vodou, přírodninami, barvami, se slovy, s čísly, kostkami, pískem apod.
- **metody založené na komunikaci** – komunitní kruh, vyprávění příběhů, řešení problémů, prosociální hry, pantomima, sdílení apod.
- **metody založené na tvoření** – podporující kreativitu dětí např. hry s pískem, stavebnice, dílna, modelování, hry se sněhem, výtvarná tvorba, stavby, hraní divadla apod.
- **metody založené na fantazii a kouzlech** – vymýšlení a vyprávění příběhů, provokování fantazie otázkami typu: Co by bylo kdyby... fantazijní práce s VV materiálem, improvizace, dramatizace, kreslení, malování, modelování apod.

Obrázek - kooperativní učení, zdroj MŠ Březová

Obrázek – „Všichni za jednoho, jeden za všechny“, zdroj MŠ Březová

Pedagog v naší mateřské škole se stává především partnerem a poradcem dítěte, pozorovatelem i terapeutem. **Rozvíjí všechny oblasti, které jsou součástí celistvosti a úspěchu dítěte.**

Tělesná oblast zahrnuje rozvoj ke zdravému životnímu stylu. A to především: chránit své zdraví a preventivně předcházet různým nemocem. Pěstovat si potřebu pohybu, udržovat si duševní pohodu a psychickou zdatnost. Věnovat se poznávání a chápání okolního světa a vytvářet si vztah k životnímu prostředí.

Duchovní oblast zahrnuje rozvoj etiky, morálních hodnot a duchovna. Přijímání základních hodnot ve společenství uznávaných. V rámci toho se děti seznamují s tradicemi, svátky, významnými dny a zvyky našich předků. Aktivně se podílejí a účastní se oslav v MŠ, obci a okolí. Dbáme na zajišťování pohody a pěkných mezilidských vztahů.

Emocionální oblast zahrnuje rozvoj vztahů a zvládnutí sebeřízení. Dále také osvojení pravidel soužití s ostatními, prohlubování komunikačních dovedností, zdvořilostní, hygienické a sebe obslužné návyky.

Mentální oblast zahrnuje rozvoj estetiky, rozumových schopností, rozvoj potenciálu a time managementu. Podporuje všestrannost, intelekt, kreativitu a rozvoj poznávacích dovedností. Zajišťujeme dostatečně podnětné prostředí pro rozvoj rozumových schopností a včasné rozeznání potenciálu jednotlivých dětí. Umožňujeme dětem pochopit význam času.

Materiální oblast zahrnuje naučit děti finančním návykům a péči o statky. Přibližuje dětem vhodným způsobem představu o materiálních hodnotách. Zabývá se tvorbou a dodržováním pravidel. Učí děti vážit si hmotných statků a úsilí, kterého bylo vynaloženo k jejich získání.

Těchto pět oblastí rozvíjíme a obohacujeme, aby dítě bylo na konci předškolního vzdělávání schopné pokračovat v další cestě vzděláváním na základní škole a bylo mu umožněno dosahovat svými schopnostmi, dovednostmi a postoji klíčových kompetencí a cílů.

5.4 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami i pro děti mimořádně nadané, kterým školské poradenské zařízení **doporučí integraci** do běžné mateřské školy. Na základě spolupráce s poradenským zařízením mateřská škola zřizuje v jednotlivých třídách pozice **asistentů pedagoga**. Dále zajišťujeme dostatečné množství kvalitních edukačních a stimulačních pomůcek. Včasnou **diagnostickou činností** a spoluprací se zákonnými zástupci dětí, zaměřujeme potřebnou pozornost na podpůrná opatření pro konkrétní děti. Konzultujeme s rodiči pravidelně pokroky jednotlivých dětí a doporučujeme případnou intervenci odborníků. Pedagogové mateřské školy vycházejí z doporučení PPP či SPC pro vzdělávání dětí a vytvářejí IVP, pokud byl ŠPZ doporučen.

5.5 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dominantní a nezastupitelnou úlohu má v tomto období stále rodinná výchova. Úkolem mateřské školy je tuto výchovu doplňovat a zajistit dítěti podnětné prostředí k jeho dalšímu rozvoji. V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze totiž působit na všechny děti stejně, neboť se liší nejen věkovými, nýbrž i individuálními zvláštnostmi.

Proto je již zde nutné sledovat pokroky **konkrétního dítěte** a neprovádět vzájemné srovnávání dětí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým,

kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována.

6 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován do pěti integrovaných bloků, které jsou rámcové, nastiňují dílčí cíle, záměry (co učitel u dítěte podporuje), vycházejí ze stručné charakteristiky a také je jeho součástí vzdělávací nabídka, „učivo“ (co učitel dítěti nabízí). Součástí vzdělávacího obsahu u jednotlivých integrovaných bloků jsou také očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) a k jakým kompetencím směřuje.

Integrované bloky jsou široce pojaté tematické celky, které je třeba chápat vzhledem k oblastem vzdělávání jako průřezové. Učitelé v TVP rozpracovávají integrované bloky do nabídky činností v tématech, ve věkově heterogenních třídách. Společným rysem integrovaných bloků, napříč třídami MŠ, je jejich cílová orientace, která vychází z jasně formulovaných očekávaných výstupů jednotlivých bloků.

Vedeme děti k zodpovědnosti za zdraví svoje, ale i toho druhého, poznáváme a zkoumáme své tělo zvenku i zevnitř. Učíme se zdravému životnímu stylu, podporujeme rozvoj pohybových dovedností a povědomí o péči o vlastní tělo a také duševní zdravý. Podporujeme děti k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času a také prevenci úrazů a onemocnění, poruch příjmu potravy a patologických jevů.